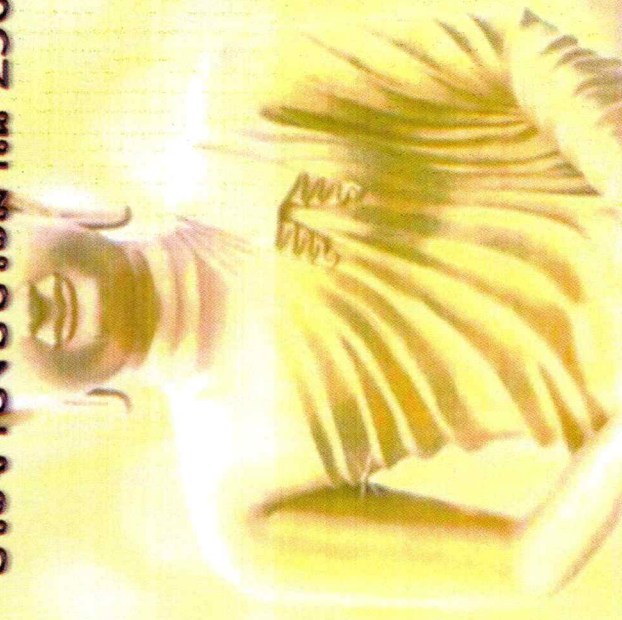

คู่มืออบรม

โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับปฏิบัติตาม
มาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมให้กับพนักงาน
ลูกจ้าง ผู้บริหารและสมาชิกสภา อบต.
ประจำปีงบประมาณ 2566

องค์การบริหารส่วนตำบลชำผักแพว
อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

Do's and Don'ts

พฤติกรรมทางจริยธรรมของข้าราชการ

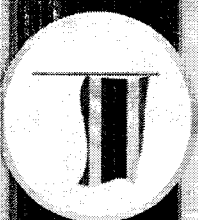

DO'S

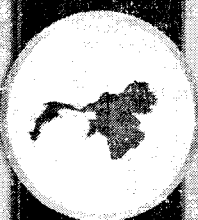
DON'TS

จงรักษาดีดงามระเทศชาติ
เปี่ยมใจในความเป็นไทย
รักษาผลประโยชน์ของชาติ
รักษาคุณในสัมพันธภาพ
ความมั่นคงของชาติ

ไม่แสดงออกในลักษณะ
สื่อไปในทางดูแคลนต่อยศ
ความนับถือของผู้อื่นหรือ
ภาพลักษณ์ประเทศชาติ

มีผลงานในการพัฒนา
ประเทศให้เจริญก้าวหน้า

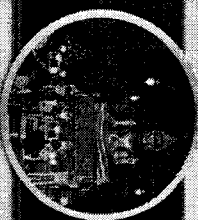
ไม่ควรถูกกระทำการอับอาย
มีลักษณะเป็นการกระทำ
ต่อความมั่นคงของชาติ

นำหลักธรรมมาปฏิบัติ
โดยเคารพกับถือมาประกอบ
การปฏิบัติหน้าที่ราชการ

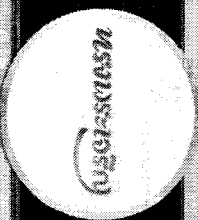
ไม่เฝ้าดทริษว่ากว่าหรือ
อาการในเชิงลบสูงส่งแทน
หรือด้วยคำตำหนิติ

ส่งเสริม สนับสนุนให้มี
การปฏิบัติตามหลักของ
และทำนุบำรุงศาสนา
ด้วยความซื่อตรงซ่งซ่ง

ไม่ขัดขวางการทำนุบำรุง
ศาสนาและการปฏิบัติ
ตามหลักของ

แสดงออกถึงความเคารพ
เกื้อหนุน และรักษาไว้
ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

ไม่แสดงออกด้วยทริษา
อาการหรืออวดอ้าง ในลักษณะ
ที่บ่งชี้เกียรติหรือใจในจงรักภักดี
ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

Do's and Don'ts

พฤติกรรมทางจริยธรรมของข้าราชการ

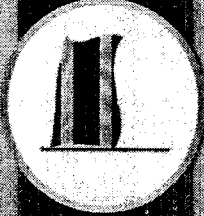

Do's

Don'ts

จงรักภักดีต่อประเทศไทย
มีปฏิใจในความเป็นไทย
รักษาผลประโยชน์ของชาติ
รักษาความสัมพันธ์กับ
ความมั่นคงของชาติ

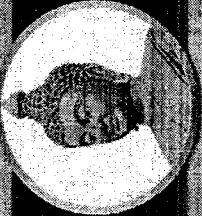
ไม่แสดงออกในลักษณะ
ส่อไปในทางดูแคลนด้วยคำ
ความเป็นไทยอันก่อให้เกิด
ความเสื่อมเสียต่อ
ภาพลักษณ์ประเทศไทย

มีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประเทศไทยเจริญก้าวหน้า

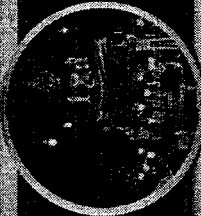
ไม่ควรถูกกระทำการอันอาจ
มีลักษณะเป็นการกระทบ
ต่อความมั่นคงของชาติ

นำหลักธรรมตามศาสนา
ที่ตนเคารพมาประกอบ
การปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ไม่แสดงกิริยาว่าเจ้าหรือ
อาภारในเชิงสมหลู่ดูแคลน
หรือด้วยคำคำสแลมกิด

ส่งเสริม สนับสนุนใช้
การปฏิบัติศาสนกิจสังคม
และทำนุบำรุงศาสนา
ให้มีความเจริญยิ่งขึ้น

ไม่ขัดขวางการทำความ
ดี ศาสนาและการปฏิบัติ
ศาสนกิจทั้งปวง

แสดงออกถึงความเคารพ
เทิดทูน และรักชาติ
ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

ไม่แสดงออกด้วยกิริยา
อาการหรือวาจา ในลักษณะ
ที่มิเป็นที่เกียรติหรือไม่จงรักภักดี
ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ ๔ ดังข้างต้นเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็น
ที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตนไม่เกรงหรือใช้อำนาจโดย
ปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำ
สอนทางศาสนา มาปรับใช้และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมี วินัย

Do	Don't
ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวม เหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล	กระทำการอันสื่อในทางที่ก่อให้เกิดความไม่เกรงหรือใช้อำนาจโดย ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ ส่วนรวม
มีความมุ่งมั่นเสียสละมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติ หน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชน	ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วน บุคคล
สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน	รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่
มีจิตอาสาโดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม	ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับยอมรับหรือตำแหน่งการอื่น ใดเพื่อแสวงหากลประโยชน์ส่วนตน

หลักธรรมของพระพุทธศาสนา

หลักการของพระพุทธศาสนา

ข้อแรก การสร้างกุศลสร้างชีวิต

หากแม้ในวันใดเราก็ไม่ได้ทำความดี นับว่าวันนั้นเรายังใช้ไม่ได้ทำความดีให้เป็นปกติเป็นเมื่อจิตใจของเรา
เอาไว้แม้เป็นความดีของผู้อื่นเรื่องราวความดีของคนอื่นเรากำลังตั้งจิตโมทนาบุญกับความคิดของเขา เมื่อเรามีกุศล
เป็นปกติเราก็อ้อมไม่มีที่ไม่ว่าใครจะเข้าหาหรือจิตใจของเราได้

ข้อสอง ละบาป อกุศล ออกจากทั้งกายวาจา ใจ

ข้อนี้ มีศีลบาปเป็น บารมี ต้นมี กุศลกรรมบถ ๑๐ และ พรหมวิหาร ๔ เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงคุณธรรมทำ
กำลังใจของเราเมื่อจิตใจของเราพร่องอยู่ในความดีเป็นปกติแล้ว ขึ้นชื่อว่าสติปัญญาที่เราอ้อมไม่ปรารถนา
ให้แปดเปื้อนกับจิตใจของเราเด็ดขาด อุปมาดังเราจนอมรักษาข้าวของเราไว้จากฝุ่นผงธุลีทั้งปวงอันมีเพียง
เรื่องราวที่เป็นความชั่วเข้าได้เราก็ไม่ปราถนาให้มันจะคิด ก็ตามอย่ามาคาดถึงการลมหือทำลาย ขึ้นชื่อว่าความชั่ว
ใดเราไม่ปรารถนา ที่จะทำเพราะหวั่นใจจิตใจของเราเต็มไปด้วยจิตใจที่ตั้งมาปรารถนาดีต่อสรรพสัตว์ทั้งปวงและ
ส่วนรวมด้วยอำนาจของพรหมวิหาร ๔ อยู่เต็มหัวใจแล้วนั่นเอง...ข้อที่พลาด ก็มากนักคือการที่จิตใจของเรายังเงิน
ยังเรอ อร่อยอยู่กับอารมณ์ชั่วอยู่ร่วมกับ โลกไม่เลวแต่ร้อนกับการกระทำที่สกปรกกับ การ นิมนทาวาราย และที่
สำคัญ ก็คือ การเพ่งโทษโทษความชั่วของผู้อื่น ว่าคนนี้ เลวอย่างนี้ คนนี้มีดีอย่างนั้น โดยที่ลืมนึกไปว่าความชั่ว
ความเลวไม่ วาดจะเป็นของตัวเราหรือผู้อื่นก็ คือ " อกุศล " เมื่อเรามัวไปหลงคิดว่าเราหวังดีกับ เขาทำไม่ทำ
างนั้นไม่ทำ อย่างไม่ ก็เท่ากับว่า ตัวเราเองปล่อยให้ " อกุศลกรรม " ความชั่วเข้ามาอยู่เต็มหัวใจเต็มปาก ของ
เรา กลายเป็นว่าเราเอาข้าวที่เราสุ่อดสาที่ทำบุญยอมเป็นยอมดีมาแต่ซึ่งจิตใจของเราบ้านเขา ..ดังนั้น
เราเอง ก็ยอมต้องระงับอกุศลของเราเอง และของบุคคลอื่นด้วยยอมแต่ความดีของเขาแล้วไม่โทษเขาเป็นพอ
ส่วน อกุศลกรรมเรารวแล้วปล่อยไปตามกฎของกรรมหากช่วยได้ด้วย พรหมวิหาร ๔ หากช่วยไม่ได้ใช้ชีวิต

ข้อที่สาม คือ การทำความบริสุทธิ์
การทำความบริสุทธิ์ของจิตนั้นเล่า คือการเจริญสมาธิทั้งสมถะวิปัสสนาเพื่อทำจิตให้สงบจนวิมุตติ ๕
ประการ เป็นเบื้องต้นก่อนที่จะเจริญวิปัสสนาญาณในฌานสมาธิเพื่อการตัด สังโยชน์ ๑๐ ประการ ให้สิ้นไปในที่สุด
หากเรา พิจารณาแล้วหลักที่พระพุทธองค์ท่านทรงวางไว้ย่อมทำให้จิตใจของเราสงบ

ศาสนาทุกศาสนามีหลักการสอนเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของศาสนิกชน โดยทุกศาสนา มีเป้าหมาย
เดียวกันคือ "มุ่งให้ทุกคนมีธรรมะ มีคุณธรรม และสอนให้คนเป็นคนดี" ดังนั้น ศาสนาแต่ละศาสนา จึงมีหลักการ
คำสอนของตนเองเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ

หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

ศาสนาพุทธมีหลักธรรมคำสอนที่พุทธศาสนิกชนยึดถือและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตหลายประการ
ได้แก่

๑. อริยสัจ ๔

อริยสัจ ๔ คือ ความจริงสูงสุดของพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้และได้แสดงต่อจากโอวาทปาติโมกข์
ความจริงสูงสุดอื่นประเสริฐมี ๔ ประการ ได้แก่

- ทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ทำให้เกิดปัญหาแก่การดำเนินชีวิต แบ่งเป็น ๒ ประเภท
ทุกข์จริง ที่อาจเกิดขึ้นเพราะเหตุต่างๆ เช่น ความเศร้าโศก ข้อยึด ตระมึงใจ เจ็บป่วยไม่สบายกาย การประสบกับ
สิ่งที่ไม่รัก การพลัดพรากจากสิ่งที่รัก และความไม่สมปรารถนา
- สมุทัย สาเหตุที่ทำให้เกิดความทุกข์ ได้แก่ ตัณหา (ความอยาก) มี ๓ ลักษณะคือ

๒.๑ กามตัณหา คือ ความอยากได้ อยากมี อยากเป็นในสิ่งที่ไม่เคยได้ ไม่เคยมีและไม่เคยเป็น

๒.๒ ภวตัณหา หมายถึง ความอยากได้คงอยู่ เช่น เกียรติยศ ชื่อเสียง อำนาจ คำสรรเสริญ อยากให้สิ่งเหล่านั้น ดำรงอยู่กับตนเองตลอดไป

๒.๓ วิภวตัณหา หมายถึง ความไม่ยกยามี ไม่อยากเป็น เช่น ความไม่พอใจในสถานที่ตนมีอยู่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๓) มีโรธ หมายถึง ความดับทุกข์คือ การละตัณหา ๓ ประการดังกล่าว เมื่อละต้นเหตุของทุกข์ เสียได้ ความทุกข์ย่อมไม่มี

๔) มรรค หมายถึง วิถีดับทุกข์ เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อที่จะละต้นเหตุของทุกข์ มี ๘ ประการ เรียกว่ามรรค ๘ ดังนี้

๔.๑ สัมมาทิฐิ (ความเห็นชอบ) ได้แก่ การมีความเห็นที่ถูกต้อง เช่น ยอมรับเรื่องบาปบุญ กรรมดีกรรมชั่ว ชาตีย์และชาติหน้า ในระดับที่ละเอียดอ่อนขึ้นไปอีกคือ ความเข้าใจในอริยสัจ ๔

๔.๒ สัมมาสังกัปปะ (ความดำริชอบ) ได้แก่ การคิดเพื่อที่จะให้จิตใจของตนเองเป็นอิสระ คือ คิดปลีกตัวออกจากกาม ไม่ตกเป็นทาสของรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส จนเกินไป ไม่ติดพยาบาท และการสุดท้ายคือไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่น

๔.๓ สัมมาวาจา (วาจาชอบ) การเว้นจากวจีทุจริต ๔ คือ เว้นจากการพูดเท็จ (มุสาวาจา) เว้นจากการพูดส่อเสียด (ปิสุณวาจา) เว้นจากการพูดคำหยาบ (พสุสวาจา) เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ (ไร้สาระ (สัมผัปปลาปวาจา)

๔.๔ สัมมาภังคะ (การกระทำชอบ) ได้แก่ การงดเว้นจากกามกามทุจริต คือ การไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ และไม่ประพฤติ ผิดในกาม

๔.๕ สัมมาอาชีวะ (การเลี้ยงชีพดีชอบ) ได้แก่ การประกอบอาชีพที่ไม่ผิดศีลธรรมและไม่เบียดเบียนผู้อื่น รวมความไปถึงการไม่อยู่โดยไร้ประโยชน์ ต้องเป็นผู้ที่ทำงานประกอบอาชีพ

๔.๖ สัมมาวายามะ (ความเพียรชอบ) ได้แก่ การเพียรระวังไม่ให้ความชั่วเกิดขึ้น หรือเพียรขจัดความชั่วที่เกิดขึ้นแล้ว เพียรสร้างคุณงามดีให้เกิดขึ้น และเพียรรักษาความดีที่มีอยู่แล้วให้คงอยู่ตลอดไป

๔.๗ สัมมาสติ (ความระลึกชอบ) คือ การกำหนดรู้พฤติกรรมของจิต ระลึกได้ตลอดเวลาว่าตนเองกำลังคิดอะไร ทำอะไร ไม่เป็นคนใจลอย ไม่ประสาธ มีอารมณ์สงบ

๔.๘ สัมมาสมาธิ (ความตั้งใจชอบ) ได้แก่ การตั้งใจมั่นคง สามารถควบคุมอารมณ์ได้ จนกระทั่งสามารถบังคับจิตใจให้หยุดนิ่งอยู่กับอารมณ์อันเดียว

๒. สัมปยุตธรรม ๗

สัมปยุตธรรม ๗ คือ หลักธรรมของคนดีหรือหลักธรรมของสังคตบุรุษ ๗ ประการ ได้แก่ รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาล รู้จักปฏิบัติ และรู้จักบุคคล

๑) รู้จักเหตุ หรืออัมมัญญาตา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักวิเคราะห์สาเหตุ ของ สิ่งต่าง ๆ

๒) รู้จักผล หรืออัตตัญญาตา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำ

๓) รู้จักตน หรืออัตตัญญาตา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักตน ทั้งในด้านความรู้ คุณธรรม และ

ความสามารถ

๔) รู้จักประมาณ หรือมัตตัญญาตา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักประมาณ รู้จักหลักของความพอดี

การดำเนินชีวิตพอเหมาะพอควร

๕) รู้จักกาลเวลาหรือกาลัญญาตา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักกาลเวลา รู้จักเวลาไหนควรทำอะไร แล้วปฏิบัติให้เหมาะสมกับเวลานั้น ๆ

คู่มืออบรมโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมให้กับพนักงาน ลูกจ้าง ผู้บริหารและสมาชิก สภา อตด. | ประจำปี ๒๕๖๖

ข้อ ๗ ปฏิบัติตามกฎหมายด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็วไม่เว้น เวลาให้ เน้นชี้แจงและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ประชาชนอย่าง ถูกต้องทันการณณ์และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

Do	Don't
ปฏิบัติงานหน้าที่ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ กำหนด	เรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้มาติดต่อขอ ข้อมูลข่าวสาร
ให้บริการผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารอย่าง ครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณณ์ และให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึง ประโยชน์ของ ผู้มาติดต่อเป็นสำคัญ	ปกปิดบิดเบือนข้อเท็จจริงหรือข้อมูลข่าวสารที่ ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร
	ปล่อยปะละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การ กระทำที่เป็นการละเว้นหรือละเมิด การปฏิบัติ ตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือทำให้ผู้มาติดต่อราชการได้รับความ เสียหาย

ข้อ ๘ มุ่งผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพและคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลาและ สถานการณ์ คำนี้ถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่พัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเชื่อมโยงในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชน ด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

Do	Don't
ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมีประสิทธิภาพเพื่อให้ งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย อย่าง แท้จริง	ปฏิเสธ ละเลยหรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความ เต็มใจหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน
ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่าง ประหยัดและคุ้มค่ารวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันเวลา และสถานการณ์	ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดีโดย พัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัยอย่าง เหมาะสม และเชื่อมโยงในระบบการทำงานเป็นทีม	ใช้วิธีการแบบเดิมในการปฏิบัติงานแม้ว่าวิธีการดังกล่าว จะไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
รับผิดชอบต่อสังคมที่ตนประกอบอาชีพและเกี่ยวข้อง	ใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน เช่น ไฟฟ้า น้ำ การกระจาย ชาติ โดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่า

ข้อ ๔ ถ้าตัดสินใจและยืนยันให้ทำในสิ่งที่ถูกต้องของธรรม ถ้าคิดค้นในสิ่งที่ไม่ถูกต้องกล้า เปิดเผยหรือรายงาน การทุจริตประทุษร้ายต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติและไม่ยอม กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานะของตนเอง

Do	Don't
ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องของธรรม ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม	ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใดๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องของธรรม
ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย	เพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำผิดหรือการทุจริตในหน่วยงาน
กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการ กระทำ ผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ	ตัดสินใจโดยใช้ความพึงพอใจส่วนตัวเป็นที่ตั้ง
ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ	นิ่งเฉยเมื่อได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับทางทุจริต
เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริต ประพฤติชอบต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปะละเลย	รวมปกปิดการกระทำผิดหรือการทุจริตที่พบเห็น

ข้อ ๖ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ ความรู้สึก หรือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะ ทาง เศรษฐกิจสังคมและต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยยึดตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะ เป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

Do	Don't
ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจปราศจากอคติและไม่เลือก ปฏิบัติ	เลือกปฏิบัติโดยอคติด้วยความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติศาสนา เพศ อายุสภาพร่างกาย หรือสถานะ ทาง เศรษฐกิจสังคมและความเชื่อทางการเมือง
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมและเที่ยงธรรม	อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก หรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง
ปฏิบัติหน้าที่โดยระงับจากการใช้อคติได้แก่ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มประกอบ การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ	ปกปิดความรับผิดชอบกรณีที่มีปัญหาหรือร้องเรียน กรณีข้าราชการได้รับความไม่เป็นธรรมหรือการร้องเรียนจากประชาชน
วางตัวเป็นกลางทางการเมือง	เอนเอียงเข้าหาฝ่ายการเมืองเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่หรือเพื่อ คำตอบแทน

๖) รู้จักปฏิบัติหรือบริสุทธิคุณา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักปฏิบัติ การปรับตัว และแก้ไขตน ให้เหมาะสมกับสภาพของ กลุ่มและชุมชน

๗) รู้จักบุคคล หรือบุคคลลัญญา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกัน การที่บุคคลได้นำเอาหลักสี่ปรัสูตรม ๗ มาใช้ในการดำเนินชีวิต จะช่วยให้ชีวิตพบกับความสุขในชีวิตได้

๓. อิทธิบาท ๔

อิทธิบาท ๔ คือ หลักธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งกิจการ มี ๔ ประการคือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา

- ๑) ฉันทะ คือ ความพอใจ ใฝ่รัก ใฝ่หาความรู้ และใฝ่สร้างสรรค์
- ๒) วิริยะ คือ ความเพียรพยายาม มีความอดทนไม่ท้อถอย
- ๓) จิตตะ คือ ความเอาใจใส่และตั้งใจแน่วแน่ในการทำงาน
- ๔) วิมังสา คือ ความหมั่นใช้ปัญญาและสติในการตรวจตราและคิดไตร่ตรอง

๔. กุศลกรรม และอกุศลกรรม

กุศลกรรม คือ เป็นหนทางแห่งการทำความดีงาม ทางแห่งกุศลซึ่งเป็นหนทางนำไปสู่ความสุข ความเจริญ แบ่งออกเป็น ๓ ทาง กายกรรม ๓ วิกรรม ๔ และมโนกรรม ๓

๑) กายกรรม ๓ หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกทางกาย ๓ ประการ ได้แก่ (๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ คือ การละเว้นจากการฆ่าสัตว์ การเบียดเบียนกัน เป็นผู้ไม่เมตตา

(๒) เว้นจากการลักทรัพย์ คือ ละเว้นจากการลักขโมย เคารพในสิทธิของผู้อื่น ไม่หยิบยืม

(๓) เว้นจากการประพฤติผิดในกาม คือ การไม่ล่วงละเมิดสามีหรือภรรยาผู้อื่นไม่ล่วงละเมิดประเวณีทางเพศ

๒) วิกรรม ๓ หมายถึง การเป็นผู้มีความประพฤติดีซึ่งแสดงออกทางวาจา ๔ ประการ ได้แก่ (๑) เว้นจากการพูดเท็จ คือ พูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก หลอกลวง

(๒) เว้นจากการพูดส่อเสียด คือ พูดแต่ในสิ่งที่ทำให้เกิดความสามัคคี กลมเกลียว ไม่พูดจาในสิ่งทำให้เกิดความแตกแยกแตกร้าง

(๓) เว้นจากการพูดคำหยาบ คือ พูดแต่คำสุภาพ อ่อนหวาน อ่อนโยนกับบุคคลอื่นทั้ง ต่อหน้าและลับหลัง

(๔) เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ คือ พูดแต่ความจริงมีเหตุมีผลเน้นเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์พูดแต่สิ่งที่จำเป็นและพูดถูกกาลเทศะ

- ๓) มโนกรรม ๓ หมายถึง ความประพฤติที่เกิดขึ้นในใจ ๓ ประการ ได้แก่ (๑) ไม่อยากได้ของของเขา คือ ไม่คิดจะโลภอยากได้ของผู้อื่นมาเป็นของตน
- (๒) ไม่พยาบาทปองร้ายผู้อื่น คือ มีจิตใจดี มีความปรารถนาดีอยากให้อื่นมีความสุข

(๓) มีความเห็นที่ถูกต้อง คือ มีความเชื่อในเรื่องการทำความดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วและมี ความเชื่อว่าคุณความงามเป็นหนทางแห่งความสำเร็จ

อภุศลกรรม เป็นหนทางแห่งการทำความชั่วความไม่ดี ๑๐ ประการ แบ่งออกเป็น ๓ ทง คือ ๓ กายกรรม ๓ วจีกรรม ๔ และมนโกรรม ๓

๔. สังคหวัตถุ ๔

สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนาที่เป็นวิธีปฏิบัติเพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจคนอื่นที่ ยังไม่เคย รักใคร่รับถือให้เกิดความรักความนับถือ สังคหวัตถุเป็นหลักการที่ช่วยผูกไมตรีซึ่งกันและกันให้แน่น แท้นยิ่งขึ้น ประกอบด้วย ทาน ปิยวาจา อิตถจริยา สมานัตตตา

๑.) ทาน คือ การให้สิ่งของของตนให้แก่ผู้อื่นด้วยความเต็มใจเพื่อให้ประโยชน์แก่ ผู้รับการให้เป็นการยึดเหนี่ยวใจกันอย่างดีเป็นการสงเคราะห์สมานน้ใจกันผูกมิตรไมตรีกันให้ยั่งยืน

๒) ปิยวาจา คือ การเจรจาด้วยถ้อยคำไพเราะอ่อนหวานพูดชวนให้คนอื่นเกิดความรัก และนับถือ คำพูดที่ต้นนิยมผูกใจคนให้แน่นแฟ้นแสดงความรักเห็นอกเห็นใจให้กำลังใจใจรักใจผูกพันให้เกิด ความเข้าใจดี สมานสามัคคียอมทำใจใคร่ไมตรีใจให้ใคร่รักใคร่บิถือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๓) อิตถจริยา คือ การประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กันคือช่วยเหลือด้วยแรงกายและ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการต่างให้คล่องไปเป็นคนไม่ดูตาช่วยให้เกิดสติสำนึกในความดีชอบชั่วดีหรือช่วย แนะนำให้ เกิด ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ

๔) สมานัตตตา คือ การวางตนเป็นปกติเสมอต้นเสมอปลายไมถือตัวก้าวร้าวคนให้ เหมาะสมกับฐานะของตนตามสภาพ ได้แก่ เป็นผู้ใหญ่ ผู้บ่อย หรือผู้เสมอกัน เอาใจใส่ปฏิบัติตามฐานะ ผู้บ่อย ภาระมอบน้อม ยำเกรงผู้ใหญ่

๖. อบายมุข ๖

อบายมุข ๖ คือ หนทางแห่งความเสื่อม หรือหนทางแห่งความหายนะความฉิบหาย มี ๖ อย่าง ได้แก่

๑) การเป็นนักเล่นสุรา หมายถึง การเป็นคนมีจิตใจไม่ในเรื่องเพศเป็นคนเจ้าชู้ทำให้ เสีย ทรัพย์สินเงินทองสูญเสีย เวลาและเสียสุขภาพ

๒) การเป็นนักเล่นสุรา หมายถึง ผู้ที่ดื่มสุราจนติดเป็นนิสัยการดื่มสุรา นอกจากจะทำให้ เสียเงิน เสียทองแล้วยังเสียสุขภาพและบั่นทอนสติปัญญาอีกด้วย

๓) การเป็นนักเล่นการพนัน หมายถึง ผู้ที่ खेलเล่นการพนันทุกชนิด การเล่นการพนัน ทำให้ เสียทรัพย์สิน เสียสุขภาพ การพนันนี้ไม่เคยทำให้ใครร่ำรวยมีเงินทองได้เลย

๔) การคบคนชั่วเป็นมิตร หมายถึง การคบคนไม่ดีหรือคนชั่ว คนชั่วมักชักชวนให้ทำใน สิ่งที่ไม่ถูกต้องและอาจนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเองและครอบครัว

๕) การเที่ยวดูการทะเลาะ หมายถึง ผู้ที่ชอบเที่ยวการทะเลาะเล่นกลางคืนทำให้เสียทรัพย์สิน และอาจทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแฉ่งในครอบครัว

๖) เกียดกร้านทำงาน หมายถึง ผู้ไม่ชอบทำงานซึ่งเกี่ยวไม่เย็นขันแข็ง

๗. เบญจศีลเบญจธรรม

เบญจศีลเบญจธรรม คือ หลักธรรมที่ควรปฏิบัติควบคู่กันมุ่งให้บุคคลทำความดีละเว้นความชั่ว

เบญจศีล (สิ่งที่ดีควรละเว้น)	เบญจธรรม (สิ่งที่ดีควรปฏิบัติ)
๑. เว้นจากการฆ่าสัตว์	๑. มีความเมตตากรุณา
๒. เว้นจากการลักทรัพย์	๒. ประกอบอาชีพสุจริต
๓. เว้นจากการประพฤติผิดในกาม	๓. มีความสำรวมในกาม
๔. เว้นจากการพูดเท็จ	๔. พูดความจริง ไม่พูดโกหก
๕. เว้นจากการเสพของมึนเมา	๕. มีสติสัมปชัญญะ

คู่มือบรมโงกรมให้ความรู้เกี่ยวกับปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมให้กับพนักงาน ลูกจ้าง ผู้บริหารและสมาชิก สภา อบต. | ประจำปี ๒๕๖๖

ข้อ ๓ ชื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และ ตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มึนขม เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความ พร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคมแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

Do	Don't
ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้	รับประโยชน์ จากการปฏิบัติราชการเฉพาะที่ ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ
รับประโยชน์จากการทำงานที่ปฏิบัติราชการเฉพาะที่ ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ	หาทางปฏิเสธ บายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติ หน้าที่ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำ บริการ สาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและ ประเทศชาติ	ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือความรับผิดชอบของ ตนไปให้ผู้อื่น เมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดใน การปฏิบัติงานขึ้น
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึง ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิสภาพของบุคคล	หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือ หน่วยงานที่ มีหน้าที่ตรวจสอบ
รับผิดชอบเป็นผลการปฏิบัติงานที่ราชการของบุคคล	ไม่อาศัยช่องทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำ ผิดระเบียบแบบแผนของทางราชการ
พร้อมที่จะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผล ของการ ปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดเกิดขึ้น	

ข้อ ๔ คติดีประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิต สาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การทำงานไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วน บุคคลและประโยชน์ส่วนรวมและไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไป เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิด จากการทำงาน หน้าที่ของตน

Do	Don't
ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวม เหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล	กระทำการอันอื่นอันไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็น การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ ส่วนรวม
มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติ หน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชน	ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ เพื่อประโยชน์ส่วน บุคคล
สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การทำงาน	รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่
มีจิตอาสาโดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม	ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกเก็บ ยอมรับหรือดำเนินการอื่น ใดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน
หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ความขัดกัน ระหว่าง ประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนบุคคล	ปล่อยให้ตำแหน่งหน้าที่ว่างหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การ กระทำที่นำตำแหน่งหน้าที่ไปใช้แสวงหาประโยชน์ ส่วนตน

คู่มือบรมโงกรมให้ความรู้เกี่ยวกับปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมให้กับพนักงาน ลูกจ้าง ผู้บริหารและสมาชิก สภา อบต. | ประจำปี ๒๕๖๖

ข้อ ๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ขาดศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการศึกษาแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์

Do	Don't
จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทยรักษาผลประโยชน์ของชาติและรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ	แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปบนทางดูแคลนหรือดูหมิ่นค่าความเป็นไทยก่อนให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ
นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบกรปฏิบัติหน้าที่ราชการ	กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการ กระทบ กระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ
แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์	แสดงกิริยาราวจาหรืออาการไม่เชิงลบหลูดูแคลน หรือดูย่ำค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ	ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนาและการปฏิบัติ ศาสนกิจทั้งปวง
แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและสนับสนุนการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	แสดงออกด้วยริยา อาการ หรือวาจา ใน ลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่ จงรักภักดีต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ ๒ ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม การกระทำในทางที่ดีของบุคคลซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อหรือคุณค่าที่บุคคลนั้นยึดถือปฏิบัติ เช่น การมีจิตสาธารณะ มีวินัยในตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต หรือ มีความรับผิดชอบ เป็นต้น

Do	Don't
ตระหนักและยึดมั่นในคุณธรรมดีและประพฤติ ปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับคำสอน หรือหลักปฏิบัติ ของศาสนา ให้เหมาะสมในฐานะที่เป็นข้าราชการ	ประพฤติปฏิบัติตนตามความพึงพอใจส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงหลักและคำสอนของ ศาสนา หรือความเหมาะสมในฐานะเป็นข้าราชการที่ดี
ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความถูกต้องตาม หลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
ปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดงความคิดเห็น หรือทักท้วง เมื่อพบว่ามีภาระกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	ปดอยละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็น ว่ามีการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม

๘. โลกบาตธรรม หรือธรรมคุ้มครองโลก

โลกบาต หรือธรรมคุ้มครองโลก เป็นหลักธรรมที่ช่วยเพิ่มมนุษย์ทุกคนในโลก อยู่กันอย่างมีความสุข มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อมีคุณธรรมและทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ประกอบด้วยหลักธรรม ๒ ประการ ได้แก่ ทิริโอดตัมปะ ๑) ทิริ คือ ความสะอาดในลักษณะ ๓ ประการ แล้วไม่ทำความชั่ว (บาป) คือ

- ๑) ละอายแก่ใจ หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจตนเองแล้วไม่ทำความชั่ว
  - ๒) ละอายผู้อื่น หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ แล้วไม่ทำความชั่ว
  - ๓) ละอายต่อความชั่วที่ตนจะทำนั้นแล้วไม่ทำความชั่ว
- ๒) โอดตัมปะ คือ ความเกรงกลัว หมายถึง
- (๑) เกรงกลัวตนเอง ดีเตือนตนเองได้
  - (๒) เกรงกลัวผู้อื่นแล้วไม่กล้าทำความชั่ว
  - (๓) เกรงกลัวต่อผลของความชั่วที่ว่าจะเกิดขึ้นแก่ตน
  - (๔) เกรงกลัวต่ออายุขัยของแผ่นดินแล้วไม่กล้าทำความชั่ว

๙. กถัญญกตเวทី เป็นเครื่องหมายของคนที่

คำว่า "กถัญญ" แปลว่า "การรู้คุณค่าคน" ส่วนคำว่า "กตเวที" แปลว่า การตอบแทนผู้มีบุญคุณ กับเรา ดังนั้นคำว่ากถัญญกตเวที จึงหมายถึง "การรู้คุณค่าคนและตอบแทนผู้มีบุญคุณกับเรา" บุคคลผู้มีบุญคุณแก่ คนเรานั้น มีมากมาย แบ่งกว้าง ๆ ได้ ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

- ๑) ทางสกุล ได้แก่ บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา เป็นต้น
- ๒) ทางการศึกษา ได้แก่ ครูบาอาจารย์ หรือบุคคลที่อบรมสั่งสอนเรา
- ๓) ทางการปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ทุกพระองค์
- ๔) ทางศาสนา ได้แก่ องค์พระศาสดาของทุกศาสนา
- ๕) ทางอื่น ได้แก่ ผู้มีบุญคุณทางอ้อม เช่น เพื่อนฝูง เพื่อ นบ้าน เจ้าหน้าที่บ้านเมือง ที่

ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นต้น

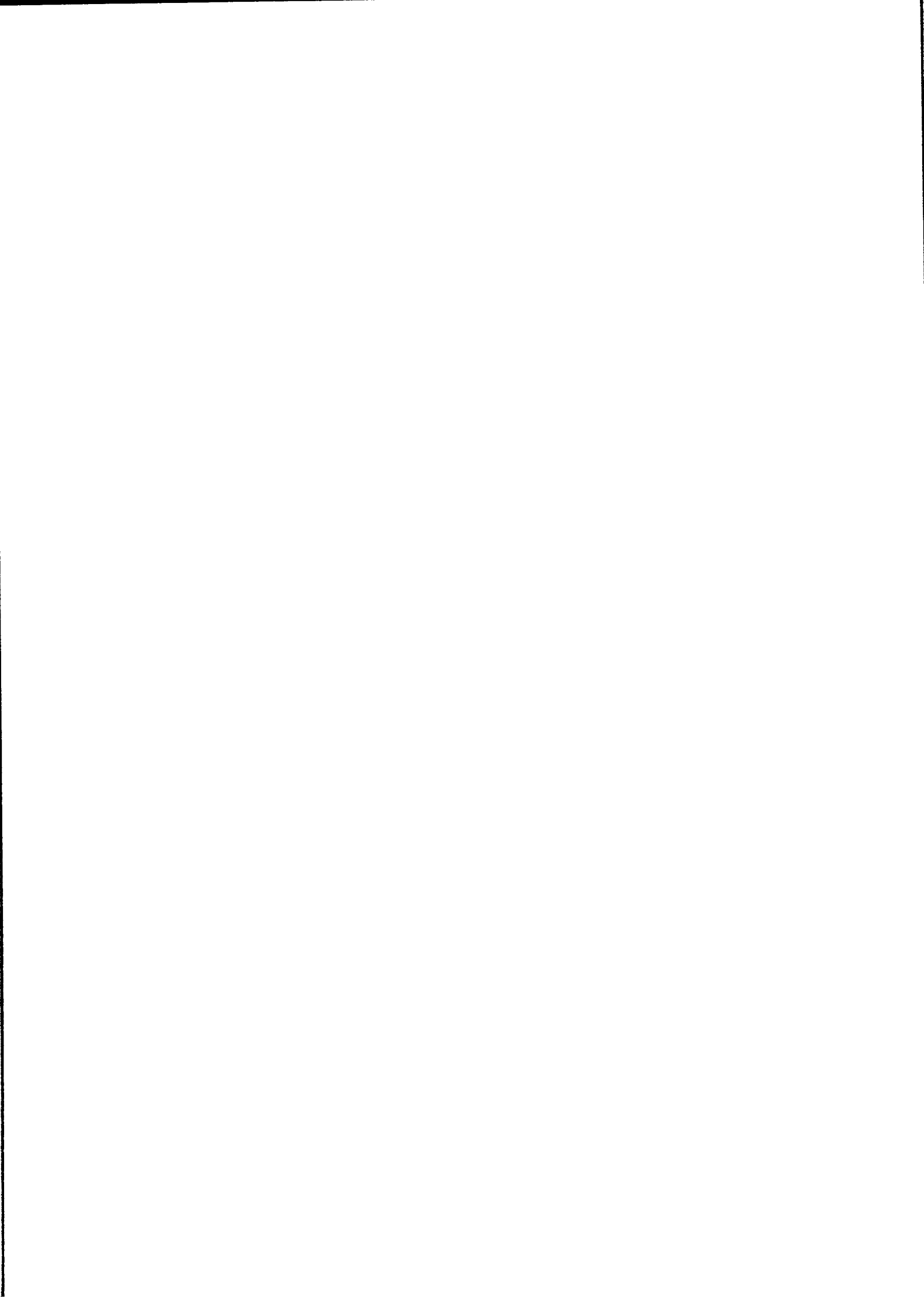
๑๐. ธรรมะ ๔ ประการ

ธรรมะ ๔ ประการ นั้น ก็มีสี่จะ - ความจริงใจ มีทมะ - การบังคับตัวเอง ซันติ - ความอดกลั้น อตนะ จาคะ - บริจาคสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่ในตน ก็เรียกว่า มีพรവാธรรม ที่สมบุรณ์ จะเป็น เด็กก็ดี ผู้ใหญ่ก็ดี ผู้หญิงก็ดี ผู้ชายก็ดี คนหนุ่ม คนสาว คนแก่ คนเฒ่าก็ดี เป็นพรวาธรรมที่ดี เป็นพระเจ้าพระสงฆ์ก็ดี ส่วนแต่อาศัยธรรมะ ทั้ง ๔ อย่างนี้เป็นเครื่องกำจัดสิ่งไม่พึงปรารถนา ; แล้วมาทำให้เกิดสิ่งที่ดี พึงปรารถนาขึ้นมาอยู่ จงครบถ้วน ก็เป็นอันว่าจะได้รับสิ่งที่ดีที่สุดเพิ่มขึ้น ๆ จน จะถึงสิ่งที่ดีที่สุดในที่สุด ที่มนุษย์เราควรจะได้รับ" พุทธทาสภิกขุ

หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา มีความสำคัญสำหรับพุทธศาสนิกชนทุกคน เปรียบเสมือนเป็นต้นแทนของพระพุทธเจ้าในศาสนา พระศาสดาของพระพุทธศาสนา การปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา เป็นกระบวนการนำหลักธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตจริง คือ มีแผนพัฒนาตนเอง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑๑. หลักแห่งการปฏิบัติธรรม ๔ ประการ

- ๑) ศิล ดียวการที่ตนให้สงบ ระวังความชั่วทางกาย - ใจ
- ๒) สมภาวิ ต้องฝึกจิต อบรมจิตให้ระงับความวิตกฟุ้งซ่าน
- ๓) ปัญญา ต้องศึกษาลักษณะจิตด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง ในหลักแห่งความจริง
- ๔) วิมุตติ ต้องเข้าใจลักษณะแห่งจิต ที่พ้นจากเพลิงทุกข์ ว่าเป็นอย่างไร

๕) วิมุติญาณทัสสนะ ต้องศึกษาถึงความรู้จักตน ว่าอย่างไรจึงรู้แน่ กายสุจริต วจีสุจริต มโน

๑๒. หัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา ๓ ประการได้แก่

- ๑) ไม่ทำความชั่วทั้งปวง
- ๒) ทำความดีให้ถึงพร้อม
- ๓) ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส พระพุทธเจ้าทรงแสดงให้พระอริยสยัมจำนวน ๑๒๕๐ รูปที่ต่างมาประชุมโดยพร้อมเพรียงกันโดย มีต้นหนามยี่นวันเป็นญัตติ ๓ (วันมาฆบูชา) เรียกว่า "โอวาทปาติโมกข์" อันถือเป็นข้อธรรมที่เป็นประธานของ คำสอนทั้งหลาย

๑๓. ขรวาจาธรรม ๔

คือธรรมสำหรับการศึกษาเรื่องในชีวิตของบุคคลทั่วไปได้แก่

- ๑) สิ่งจะ คือ พูดจริงทำจริงและซื่อตรง
  - ๒) ฆมะ คือ มีกตัญญูไปรับไปรับ
  - ๓) ชันติ คือ อุตุนตั้งใจและขยัน
  - ๔) จาคะ คือ เสียสละ
๑๔. สัมมัมปวาจา ๔
- ๑) พยายามที่จะไม่ให้เกิดอุทกธรรม คือ บาบเกิดในตน
  - ๒) พยายามที่จะละออกอุทกธรรม คือ บาบที่เคยเกิดขึ้นแล้วในตน
  - ๓) พยายามที่จะเจริญอุทกธรรม คือ บุญให้มีในตน
  - ๔) พยายามเพื่อรักษาอุทกธรรม คือ บุญที่เกิดขึ้นแล้วในตนให้มีอยู่

ข้อแรกคือ ให้ระวังทวารหก ทา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ซื่อที่เหลือ คือ ต้องซื่อใส่ของเก่า คืออย่าไปแยแส ไม่ต้องรังแกเพียงแต่เจริญสติ เมื่อพระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้แล้วได้แสดงปฐมเทศนาโปรดแก่ ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ (ผู้ที่เคยอุปถัมภ์จากปรณนิบัติพระองค์ได้แก่ โภณทัตถุยะ วิบปะ ภิกขุยะ มหานามะ และอัสสสิ) เป็นครั้งแรกมรรคอันมีองค์ ๘ นี้เป็นข้อปฏิบัติแบบสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ที่ทรงโปรดแก่เหล่าปัญจวัคคีย์

๑๕. เกล็ดลับการเป็นพุทธ ๕ อย่าง

- ๑) พึ่งมาก หรือศึกษาเล่าเรียนมาก
- ๒) จามก คือหมั่นสังเกตจดจำสิ่งต่างๆที่เห็นมา เรียนมา
- ๓) ท่องจนคล่องขึ้นใจ คือจำได้โดยไม่ต้องนึกคิด
- ๔) เหนใจ คือการคิดจนสร้างเมฆภาพในใจขึ้นได้ทันที ๕) พระสุปฏิปง เป็น นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาพิจารณาเป็นข้อสรุป อธิบายต้นสายปลายเหตุได้อย่าง ถูกต้อง

๑๖. อานิสงส์ในการฟังธรรม ๕ ประการได้แก่

- ๑) ย่อมได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง
- ๒) สิ่งที่ได้ฟังแล้ว ย่อมชัดเจนแจ่มแจ้งขึ้น
- ๓) บรรเทาความสงสัยเสียเสียไป
- ๔) ทำความเห็นให้ตรง
- ๕) จิตของผู้ฟังย่อมผ่องใส

Do's and Don'ts

พฤติกรรมทางจริยธรรมของข้าราชการ

Do's

จงรักภักดีต่อประเทศไทย
นับถือในความเป็นไทย
รักษาผลประโยชน์ของชาติ
รักษาความสัมพันธ์กับ
ความมั่นคงของชาติ

มีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประเทศให้เจริญก้าวหน้า

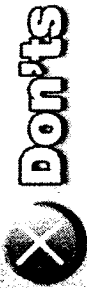
นำหลักธรรมาภิบาลมา
พัฒนาตนเองและประกอบ
การปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ส่งเสริม สนับสนุนให้มี
การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล
และทำเนียบราชการ
ที่มีความเจริญก้าวหน้า

แสดงออกถึงความเคารพ
กตัญญู และรักชาติ
ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

Don'ts

ไม่แสดงออกในลักษณะ
สื่อไปในทางดูแคลนด้วยคำ
ความเป็นไทยอันก่อให้เกิด
ความเสียหายต่อ
ภาพลักษณ์ประเทศไทย

ไม่ควรกระทำการอันอาจ
มีลักษณะเป็นการกระทบ
ต่อความมั่นคงของชาติ

ไม่แสดงกิริยาอาการหรือ
อาการในเชิงลบหลู่ดูแคลน
หรือดูหมิ่นต่อสถาบันชาติ

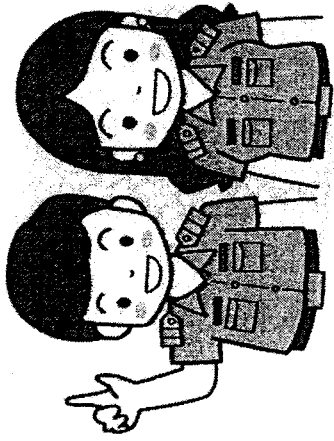
ไม่ขัดขวางการดำเนินงาน
ตามหลักการปฏิบัติ
ตามภารกิจของ

ไม่แสดงออกด้วยกิริยา
อาการหรือวาจา ในลักษณะ
ที่บ่อนทำลายหรือไปจงร้ายกับ
ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม

Do's & Don'ts

องค์การบริหารส่วนตำบลขำผักแพว

อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

๑๓. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

๑) ความกตัญญู คือความรู้ถึงการคุณที่มีผู้ทำไว้ก่อน เป็นคุณธรรมคู่กับความกตเวทิตี คือ การตอบแทนอุปการคุณที่ผู้อื่นทำไว้

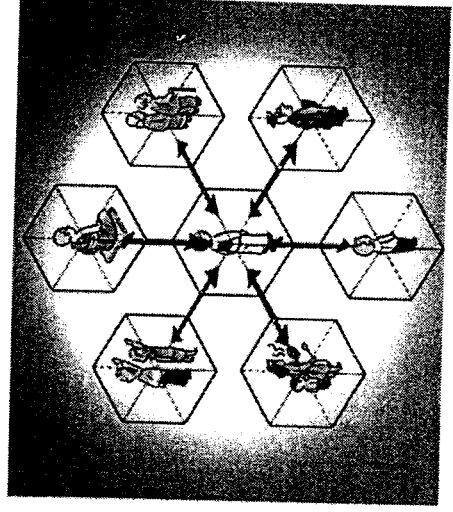
- บิดามารดา มีอุปการคุณแก่ลูก ในฐานะผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูจนเติบโต ให้การศึกษาอบรมสั่งสอน ให้เว้นจากความชั่ว มั่นคงในการทำความดี เมื่อถึงคราวมีคู่ครองได้จัดหาคู่ครองที่เหมาะสมให้และมอบ ทรัพย์สินสมบัติให้ไว้เป็นมรดก
- ลูกเมื่อรู้อุปการะคุณที่บิดามารดาทำไว้ ย่อมตอบแทนด้วยการประพฤติดี สร้างชื่อเสียง ให้แก่วงศ์ตระกูล เลี้ยงดูท่าน และช่วยทำงานของท่าน และเมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ก็ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่าน
- ครูอาจารย์มีอุปการคุณแก่ศิษย์ ในฐานะเป็นผู้ประสาทความรู้ให้ ศึกษาแนะนำมาให้เป็นคนดี สอนศิลปวิทยาให้อย่างไม่มีอคติบังเอิญขอให้ปรากฏแก่คนอื่น และช่วยคุ้มครองให้ศิษย์ทั้งหลาย
- ศิษย์เมื่อรู้อุปการคุณที่ครูอาจารย์ทำไว้ ย่อมตอบแทนด้วยการตั้งใจเรียน ให้เกียรติ และให้ความเคารพไม่ล่วงละเมิดโอวาทของครู

• ความกตัญญูและความกตเวทิตี ถือว่าเป็นเครื่องหมายของคนดี ส่งผลให้ครอบครัว และ สังคม มีความสุขได้เพราะ บิดามารดาจะรู้จักหน้าที่ของตนเอง ด้วยการทำอุปการคุณให้ก่อน และลูกก็จะรู้จักหน้าที่ของตนเองด้วยการทำดีตอบแทน

- นอกจากบิดากับลูก และครูอาจารย์กับศิษย์แล้ว คุณธรรมข้อนี้ก็สามารถนำไปใช้ได้แม้ ระหว่าง นายจ้างกับลูกจ้าง อันจะส่งผลให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข • ในทางพระพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าทรงเป็นบุพการีในฐานะที่ทรงสถาปนา พระพุทธศาสนา และทรงสอนทางทั้งหมดที่ให้แก่ในย สัตว์
- พุทธศาสนิกชน รู้พระคุณอันมีจึงตอบแทนด้วยอภิมหาบุญและปฏิบัติบูชา กล่าวคือการจัดกิจกรรม ในวันวิสาขบูชา เป็นส่วนหนึ่งที่ชาวพุทธแสดงออก ซึ่งความกตัญญูต่อบุพการี ต่อพระองค์ด้วยการทำบุญ บำรุง ส่งเสริมพระพุทธศาสนา และประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อดำรงอายุพระพุทธศาสนาสืบไป

๑๔. ทิศ ๖

ทิศ ๖ หรือการปฏิบัติชอบระหว่างบุคคลผู้มีการคุณต่อกัน ๖ พวก คือ

๑) ปุทธิมิตส ทิตเบื่องหน้า ได้แก่ บิดา มารดา

มารดาบิดาอนุเคราะห์ปุทธิมิตา ดังนี้	บุตรธิดาพึงบำรุงมารดาบิดา ดังนี้
๑. ห้ามปรามจากความรัก	๑. ท่านเสียรามาแล้วเสียท่านตอบ
๒. ให้ตั้งอยู่ในความดี	๒. ช่วยทำกิจของท่าน
๓. ให้ศึกษาศิลปวิทยา	๓. ดำรงวงศ์สกุล
๔. หากคู่ครองที่สมควรให้	๔. ประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นทายาท
๕. มอบทรัพย์สมบัติให้ไม่โอกาสอันสมควร	๕. เมื่อท่านล่วงลับไปแล้วทำบุญอุทิศให้ท่าน

๒) ทักขิมทิสทิตเบื่องหน้า ได้แก่ ครูอาจารย์

ครูอาจารย์อนุเคราะห์ที่ศิษย์ ดังนี้	ศิษย์พึงบำรุงครูอาจารย์ ดังนี้
๑. ฝึกฝนแนะนำให้เป็นคนดี	๑. ลูกต้อนรับแสดงความเคารพ
๒. สอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง	๒. เข้าไปหา
๓. สอนศิลปวิทยาให้สิ้นเชิง	๓. ใส่ใจเรียน
๔. ยกย่องให้ปรากฏในหมู่เพื่อน	๔. ปราบนับตี
๕. สร้างเครื่องค้ำกั้นภัยในสารทิตคือ สอนให้ศิษย์ปฏิบัติได้จริง นាំวิชาไปเลี้ยงชีพ ทำการงานได้	๕. เรียนศิลปวิทยาโดยเคารพ

๓) ปัจฉิมทิส ทิตเบื่องหลัง ได้แก่ สามีภรรยา

สามีพึงบำรุงภรรยา ดังนี้	ภรรยาอนุเคราะห์สามี ดังนี้
๑. ยกย่องสมฐานะภรรยา	๑. จัดงานบ้านให้เรียบร้อย
๒. ไม่ดูหมิ่น	๒. สงเคราะห์ญาติมิตรทั้งสองฝ่ายด้วยดี
๓. ไม่นอกใจ	๓. ไม่นอกใจ
๔. มอบความเป็นใหญ่ในกามบ้านให้	๔. รักษาสมบัติที่หามาได้
๕. หากเครื่องประดับมาให้เป็นของขวัญ ตามโอกาส	๕. ขยันไม่เกียจคร้านในงานทั้งปวง

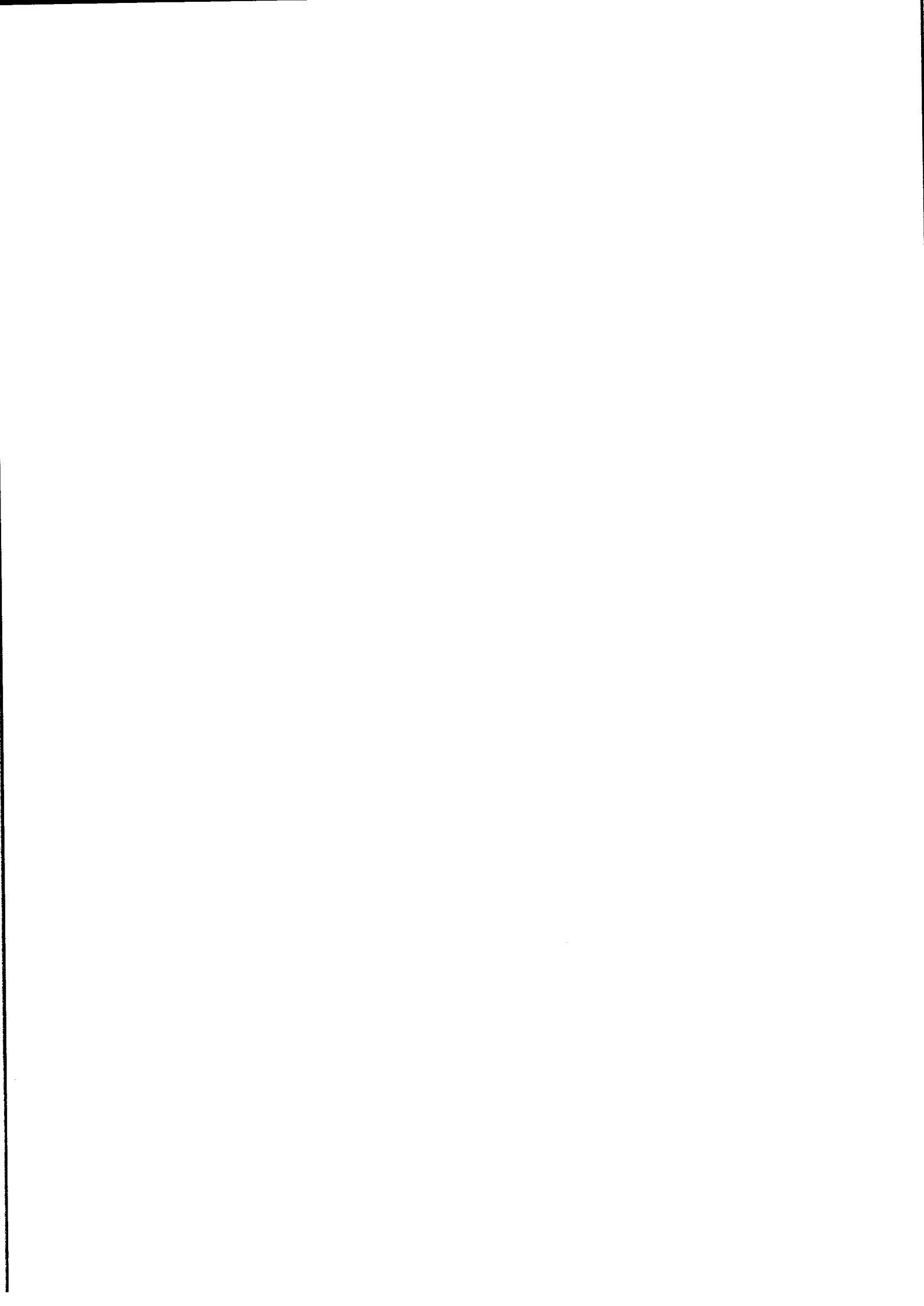
๔) อุตตรทิส ทิตเบื่องซ้าย ได้แก่ มิตรสหาย

พึงบำรุงมิตรสหาย ดังนี้	มิตรสหายอนุเคราะห์ตอบ ดังนี้
๑. เพื่อนแบ่งปัน	๑. เมื่อเพื่อนประมาทช่วยรักษาป้องกัน
๒. พุดจามน้ำใจ	๒. เมื่อเพื่อนประมาท ช่วยรักษาทรัพย์สมบัติ ของเพื่อน
๓. ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน	๓. ในคราวมีภัย เป็นที่พึ่งได้
๔. มีตนเสมอร่วมสุขร่วมทุกข์ด้วย	๔. ไม่ละทิ้งในยามทุกข์ยาก
๕. ซื่อสัตย์จริงใจต่อกัน	๕. นับถือตลอดถึงวงศ์ญาติของมิตร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ จัดให้มีการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประมวลจริยธรรมให้มีความเหมาะสม (ถ้ามี) และแจ้งให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลระดับจังหวัด คณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น และผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป

*****

ส่วนที่ ๒
ระบบบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

- ข้อ ๑๘ กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่ามีเจ้าหน้าที่ประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ฝากแหว เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ
- ข้อ ๑๙ การดำเนินการตามข้อ ๑๘ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เป็นผู้ดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรม
- ข้อ ๒๐ การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ จะถือเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืน ความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่ง ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติ และความสามารถ ในอดีต สภาพแวดล้อมแห่งกรณี ผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอันควรนำมาประกอบการพิจารณา
- ข้อ ๒๑ หากการดำเนินการสอบสวนตามข้อ ๑๘ แล้ว ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๘ สั่งยุติเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม แต่ไม่ถึงกับเป็นความผิดทางวินัย ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๘ สั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามข้อ ๒๔ แต่หากปรากฏว่าเป็นความผิดทางวินัยให้ดำเนินการทางวินัย
- ข้อ ๒๒ การดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรมและการลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๒๑ ให้นำแนวทางและวิธีการสอบสวนตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๓ การสั่งการของผู้รับผิดชอบดำเนินการตามข้อ ๒๑ ให้ดำเนินการตามนั้นเว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังที่อาจทำให้ผลของการสั่งการนั้นเปลี่ยนแปลงไป

หมวด ๔ ขั้นตอนการลงโทษ

- ข้อ ๒๔ การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีอันมิใช่เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามความตกลงกันเพื่อให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการที่ถูกต้องหรือตักเตือน หรือนำไปประกอบการพิจารณาการแต่งตั้ง การเข้าสู่ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือการพิจารณาความดีความชอบ หรือการสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนนั้นปรับปรุงตนเองหรือได้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณี
- ข้อ ๒๕ เมื่อมีการดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรม และมีการสั่งลงโทษตามข้อ ๒๑ แล้ว ให้องค์การบริหารส่วนตำบลฯ ฝากแหว ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชักช้า
- ข้อ ๒๖ ผู้ถูกลงโทษตามข้อ ๒๔ สามารถร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ ฝากแหว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบการลงโทษ
- ผู้ถูกลงโทษตามข้อ ๑๙ (๒) สามารถร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการบริหารงานบุคคลระดับจังหวัด ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับทราบการลงโทษ
- ข้อ ๒๗ เมื่อผลการพิจารณาเป็นที่สุดแล้ว ให้งานผลต่อผู้ตรวจการแผ่นดินโดยเร็ว

๔) ยุติธรรม ทัศนคติที่ถูกต้อง ได้แก่ มิตรสหาย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้	ประสงค์ของคุณลักษณะที่คาดหวัง ดังนี้
๑. จะทำสิ่งใดก็ตามก็ด้วยความดี	ห้ามปรามจากคุณความดี
๒. จะพูดสิ่งใดก็พูดด้วยเมตตา	ให้อยู่ในความดี
๓. จะคิดสิ่งใด ก็คิดด้วยเมตตา	อนุเคราะห์ด้วยความปรารถนาดี
๔. ต้องรับด้วยใจดี	ให้สิ่งที่ยังไม่เคยมี
๕. อุเบกขาด้วยใจดี ๔	ทำสิ่งที่ยังไม่เคยมี
	บอกทางสวรรค์ สอนวิธีดำเนินชีวิตให้ประสบความสุภาพเรียบร้อย

๖) เขมุนิมิต ทัศนคติที่ถูกต้อง ได้แก่ ลูกจ้างกับนายจ้าง

นายจ้างที่จ้างลูกจ้าง ดังนี้	ลูกจ้างอนุเคราะห์นายจ้าง ดังนี้
๑. จัดการงานให้ทำตามกำลังความสามารถ	๑. เริ่มทำงานก่อน
๒. ให้ค่าจ้างรางวัลสมควรแก่งานและความ เป็นอยู่	๒. เด็กงานที่หาล้าง
๓. จัดสวัสดิการที่ช่วยรักษาพยาบาลในยาม เจ็บไข เป็นต้น	๓. เอาแต่ของที่นายให้
๔. ได้ของแปลก พิเศษมา ก็แบ่งปันให้	๔. ทำการงานให้เรียบร้อยและตั้งขึ้น
๕. ให้มีวันหยุดและพักผ่อนหย่อนใจตามโอกาส อันควร	๕. นำความดีของนายไปเผยแพร่

ภาวะปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก

ในปัจจุบันปัญหาความรุนแรงกำลังแพร่กระจายไปทั่วโลก ซึ่งปัญหานี้ก่อให้เกิดความขัดแย้งนำไปสู่การ ทำลายล้างกันเกิดขึ้น โดยมีความพยายามที่จะนำเอาศาสนาเข้ามาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความชอบธรรมในการ กระทำของตนอีกด้วย เช่น ความรุนแรงในอินเดียระหว่างศาสนาอิสลามกับฮินดู ความรุนแรงในอิรักระหว่าง ศาสนาอิสลามนิกายซุนนี กับนิกายซุนนี หรือความพยายามจะนำ ศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่าง สหรัฐอเมริกากับกลุ่มอัลคาตา เป็นต้น

การที่จะลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ได้ ทุกคนในสังคมโลกต้องปฏิบัติตามแนวทางคุณธรรมในศาสนา ที่ตนนับถือพระพุทธศาสนา สอนหลักธรรมเรื่องไตรลักษณ์ คือ กฎกรรมชาติ ๓ ประการ ซึ่งเกิดแก่ทุกคน และทุก สิ่งเป็นธรรมดาเหมือนกัน ได้แก่ อนิจจัง (ความไม่เที่ยง) ทุกขัง (ความทุกข์) และอนัตตา (ความไม่มีตัวตนที่แท้จริง) ความเข้าใจในหลักธรรมนี้จะทำให้คนตั้งมั่นอยู่ในความไม่ประมาท มีการปล่อยวางไม่เห็นแก่ตัว สอน หลักธรรมอริยสัจ ๔ คือ ความจริงอันประเสริฐประกอบด้วย ทุกข์ (ปัญหาต่าง ๆ) สมุทัย (สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา) นิโรธ (การแก้ปัญหา) และมรรค (ทางปฏิบัติเพื่อให้เห็นถึงวิธีการแก้ปัญหา) ความเข้าใจเรื่องอริยสัจ ๔ จะทำให้ บุคคลแก้ปัญหาอย่างสันติ แก้ไขปัญหาอย่างถูกวิธี ไม่ใช้ความรุนแรง เป็นต้น

กรณีปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความมีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน ความมีน้ำใจเป็น เรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยไม่ต้องใช้เงินทองมากมาย เพียงแต่แสดงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการ ช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น ก็เป็นการแสดงน้ำใจได้ เช่น การพบเด็กหรือผู้สูงอายุผู้ยากจน หรือ การสละที่นั่งบน รถโดยสารให้ผู้สูงอายุมีที่นั่ง หรือแม้แต่การมีส่วนร่วมช่วยกันพัฒนาสังคมของเราให้ดีขึ้นก็ได้ เป็นต้น ก็นับว่าเป็นการ

แสดงน้ำใจ การแสดงความมีน้ำใจจึงไม่จำกัดกันด้วยเงินทอง บางคนมีเงินมาก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เขาจะเป็น คนมีน้ำใจ เพราะเขาอาจเล็งน้ำใจก็ได้ บางคนเป็นเศรษฐีแต่มีความตระหนี่มากไม่ยอมแม้จะสละเงินให้ผู้อื่นโดยที่ ตนไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทน ถึงกระนั้นคนที่ไม่ได้มีเงินมากเพียงแต่พอมีกินอาหารเป็นคนที่พอน้ำใจให้คนอื่น บ้างก็ยอมเป็นพี่รัก และชื่นชมของผู้อื่นเสมอ

ความมีน้ำใจนั้น ตรงกันข้ามความเห็นแก่ตัว ขณะที่คนเห็นแก่ตัวมักจะคิดแต่ประโยชน์ส่วนตัว มาก่อน แต่ เพื่อนอนที่คนมีน้ำใจจะคิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมบ้าง และความ มีน้ำใจก็ยังตรงกันข้ามกับความ อิจฉาริษยา คน ที่อิจฉาริษยาคนอื่นย่อมปรารถนาที่จะเห็นความล้มเหลวของผู้ที่ได้ดีกว่า แต่คนมีน้ำใจนั้น เมื่อเห็น คนอื่นได้ดีกว่า จะมีมุทิตาและจะ แสดงความยินดีต่ออย่างจริงใจ ผู้มีน้ำใจจะนึกถึงผู้อื่นและจะพยายามช่วยผู้อื่น ที่ด้อยโอกาส กว่า ผู้มีน้ำใจจึงเป็นพี่รักและต้องการของคนทั่วไป และเป็นคนมีคุณค่าต่อสังคม และที่สำคัญพวก เขาเหล่านั้นก็จะ เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตอย่างแน่นอน

อย่างที่กล่าวไว้ ความมีน้ำใจจะไม่สามารถเกิดขึ้นในสังคมได้เลย หากไม่มีผู้ใดแสดงหรือกระทำ มันขึ้นมา ซึ่งถ้าหากเราอยากที่จะเป็นบุคคลนั้น บุคคลที่จะสร้างควมมีน้ำใจให้แก่สังคม บุคคลที่ปรารถนาอยาก ให้สังคมของ ตนเองและผู้มีความสุขนั้น ทำได้ไม่ยากเลย มันอยู่ที่ความคิด ความรู้สึก และหัวใจของเราเอง เท่านั้น ที่จะสิ่งให้ ตัวเองลงมือทำ เราอาจฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจได้ ดังนี้

๑. ควรเอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงหัวใจของคนอื่น และแสดงต่อผู้อื่นเหมือนที่เราต้องการ ให้คนอื่น แสดงต่อเรา และทำดีต่อคนอื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ว่าความดีนั้นจะเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อยหรือสิ่งที่ยิ่งใหญ่ก็ตาม แม้ผู้อื่นไม่ได้รับรู้กับทุกคน แต่หัวใจของเราที่รับรู้เสมอ

๒. ควรเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ และไม่หวังว่าคนอื่นจะต้องมากใจเราเสมอ

๓. ความเสนงน้ำใจกับคนรอบข้าง เช่น เมื่อเวลามีโอกาสได้ไปเที่ยวในที่ไกลหรือไกลก็ตามควรมี ของฝาก เล็กๆ น้อยๆ ติดมือมาถึงคนที่เรารู้จักและญาติมิตรของเรา นั่นเป็นการแสดงความมีน้ำใจต่อกัน เพราะแม้ อาจจะเป็นแค่สิ่งเล็กน้อย แม้จะไม่ต้องใช้เงินทองมากมาย แต่สิ่งที่ได้มันมีค่ามากกว่านั้น นั่นคือ น้ำใจที่ผู้อื่นได้รับ จากเรา

๔. ควรเสียสละกำลังทรัพย์ สบิปัญญา กำลังกาย และเวลาให้แก่ผู้เดือดร้อน เท่าที่เราจะทำได้ โดยไม่ ถึงกับต้องลำบากแก่ผู้อื่นให้กับผู้ที่ต้องการพึ่งอาศัยเรา โดยเป็นการกระทำที่ไม่หวังผลตอบแทน

๕. ความมีน้ำใจเพื่อ ช่วยเหลือเพื่อนบ้าน เช่น ไปร่วมงานพิธีต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ หรืองานอื่นๆ เท่านั้นเขาก็จะเห็นว่าเราเป็นคนมีน้ำใจ และสามารถเชื่อมไมตรีติดต่อกันได้

๖. ควรให้ความรักแก่คนอื่น และให้ความร่วมมือเมื่อเขาต้องการให้ช่วยเหลือ และช่วยเหลือ

ข้อ ๑๖ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลซำผักแพว แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมขึ้น เพื่อควบคุม กำกับ ให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

คณะกรรมการจริยธรรม ประกอบด้วย

- (๑) ปลัดหรือรองปลัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ เลือกกักตนเองให้เหลือออกคน
- (๒) กรรมการจากข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งสายงานผู้บริหาร เลือกกักตนเองให้เหลือออกคน
- (๓) กรรมการ ซึ่งเป็นข้าราชการที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งสายงานผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล ดันหญิงและที่ได้รับเลือกตั้งจากข้าราชการ พนักงานจ้าง และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลซำผักแพว นั้น จำนวนสองคน
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ให้กรรมการตาม(๑) - (๓) ร่วมกันเสนอชื่อและคัดเลือกให้เหลือสองคน

ให้หัวหน้าสำนักงานปลัด เป็นเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการจริยธรรมได้ตามความเหมาะสม

กรรมการจริยธรรมต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน

ข้อ ๑๗ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำในการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
- (๒) สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่มี ข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรมหรือจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ การลงโทษผู้ฝ่าฝืนตาม ประมวลจริยธรรมนี้ จะต้องได้ส่วนข้อเท็จจริง และมีคำวินิจฉัยโดยเร็ว
- (๓) ให้คณะกรรมการจริยธรรมหรือผู้คณะกรรมการจริยธรรมมอบหมายอำนาจหน้าที่ ขอให้ กระทรวง กรม หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือทั้งทั้งส่วน ส่วน บริษัท ชี้แจง

ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัด มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่อง ที่สอบสวน

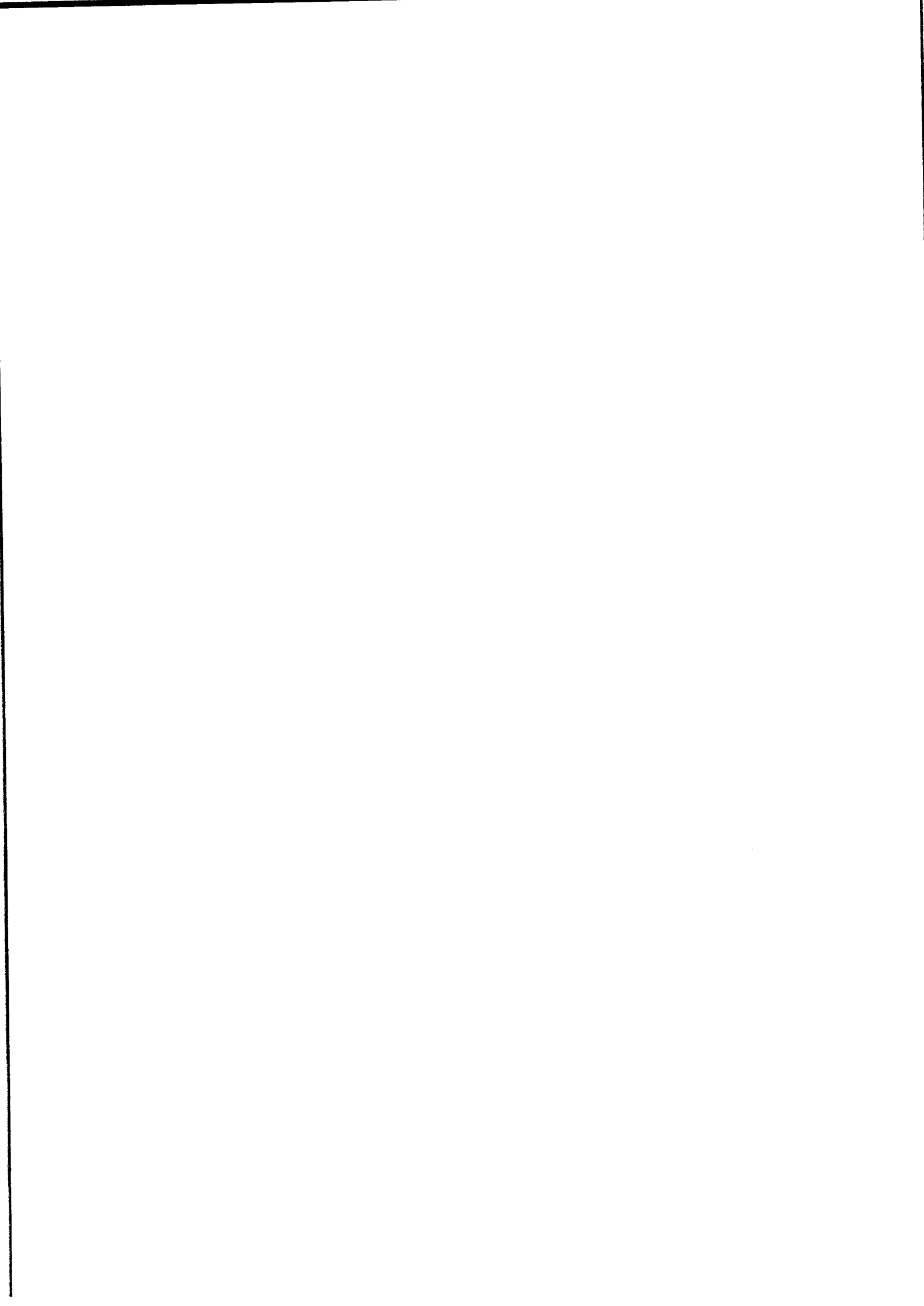
(๔) เรียกผู้ถูกกล่าวหา หรือข้าราชการของหน่วยงานนั้นมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสาร และหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๕) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลระดับจังหวัดโดยพลัน ถ้า คณะกรรมการบริหารงานบุคคลระดับจังหวัดมีมติวินิจฉัยเป็นอย่างอื่นภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ยกคณะกรรมการ บริหารงานบุคคลระดับจังหวัดรับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมเป็นที่สุด

(๖) ส่งเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาวินิจฉัยในกรณีเห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือมี ผลกระทบในวงกว้างหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้หรือตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย อำนาจ โดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๘) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ

ข้อ ๑๑ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลข้าฝักแพว ต้องรักษาความลับที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับโดยข้าราชการ / พนักงานจะกระทำต่อเมื่อมีอำนาจหน้าที่และได้รับอนุญาตจาก ผู้บังคับบัญชา หรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

ข้อ ๑๒ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลข้าฝักแพว ต้องรักษา และเสริมสร้างความสามัคคี ระหว่างผู้ร่วมงาน พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในทางที่ชอบ

ข้อ ๑๓ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลข้าฝักแพว ต้องไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งไปแสวงหา ประโยชน์ที่มีคว่ารับตนเองหรือผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม ตลอดจนไม่รับ ของขวัญ ของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ร้องเรียน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ต่างๆ อันอาจเกิดจาก การปฏิบัติหน้าที่ของตน เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรม จรรยาหรือการให้ตามประเพณี

ข้อ ๑๔ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลข้าฝักแพว ต้องประพฤติตนให้สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์อันดี ต้องไม่ปิดบังข้อมูลที่สำคัญที่จำเป็นในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน

หมวด ๓

กลไกและระบบบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

กลไกการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานปลัดมีหน้าที่ควบคุมกำกับทำให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างถึงถึงและ เคร่งครัด โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปுகฝัง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดีและติดตามสอดส่อง การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) สืบสวนหาข้อเท็จจริง หรือสอบสวนการฝ่าฝืนจริยธรรมนี้ เพื่อรายงานผลให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลข้าฝักแพว หรือกรรมการจริยธรรมพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องหรืออาจดำเนินการตามที่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลข้าฝักแพว หรือ คณะกรรมการจริยธรรมมอบหมาย หรือตามที่เห็นเองก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือ คุกคามการจริยธรรมไม่ให้ความคุ้มครองต่อข้าราชการผู้ยื่นตามสมควร อาจยื่นเรื่องโดยผู้ร้องไม่ต้องผ่านนายก องค์การบริหารส่วนตำบลข้าฝักแพว หรือ คณะกรรมการจริยธรรม ไปยังผู้ตรวจการแผ่นดินก็ได้

(๔) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือ ถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม การดำเนินการต่อข้าราชการที่อยู่ระหว่างถูกกล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามประมวล จริยธรรมนี้ อันมีผลกระทบต่อการแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนขั้นเงินเดือน ดังกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือวินัย หรือการระงับต่อสิทธิหน้าที่ของข้าราชการผู้ยื่นนั้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ จริยธรรมแล้ว

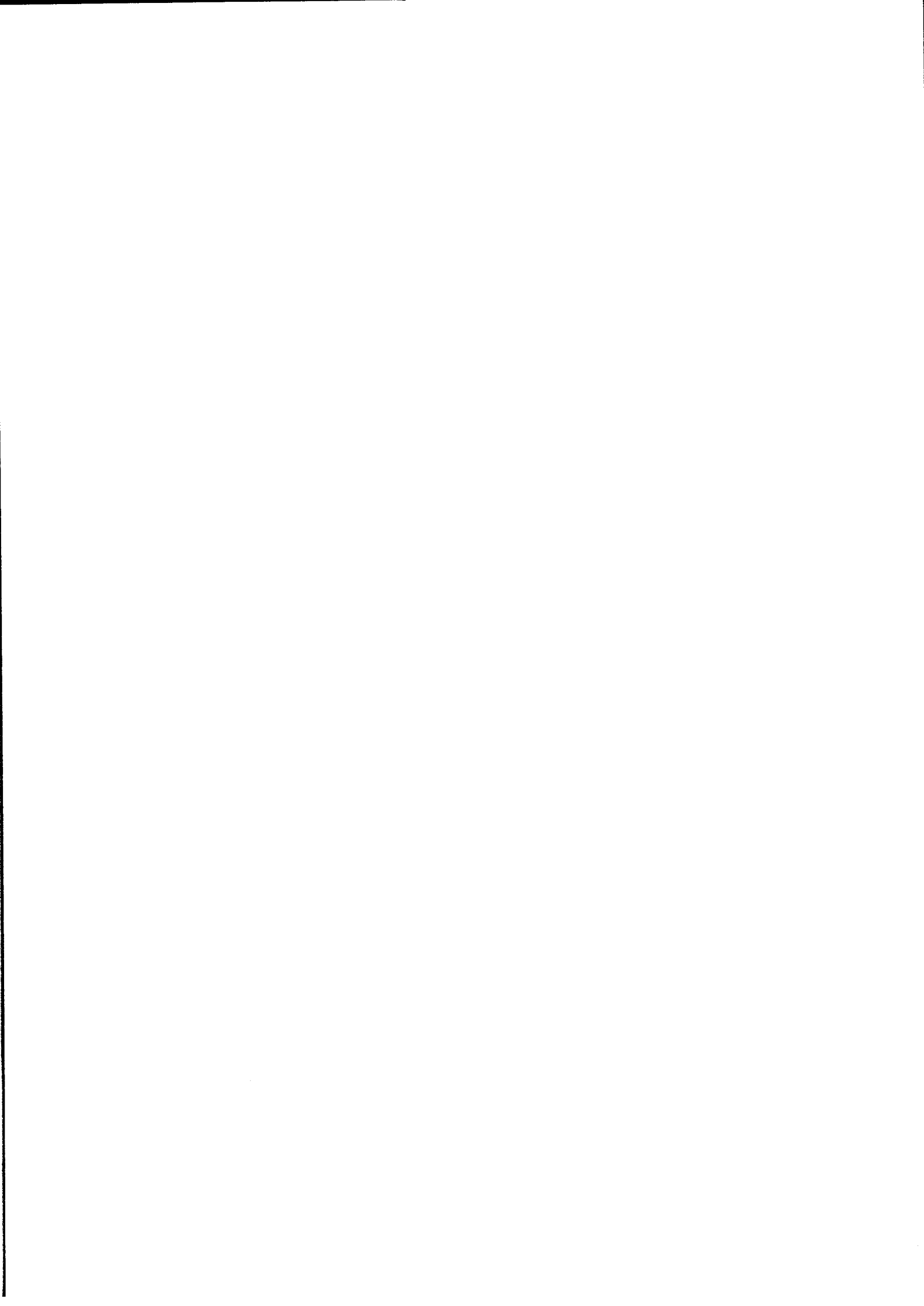
(๕) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่คณะกรรมการจริยธรรมหรือ

ปลัดมอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานปลัด

(๗) อื่นๆตามที่เห็นสมควร

เขาอย่างสุด ความสามารถด้วยความจริงใจที่เรามีการฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจ นอกจากนี้จะทำให้เรามีจิตใจที่ ตั้งมั่นเบิกบานแจ่มใส มีความประพฤติดีใฝ่ดีในทุกสิ่งทุกอย่างที่เราได้มีมิตรสหายมาก ใครที่อยากคบหาสมาคม ด้วยเพราะ ความมีน้ำใจแสดงถึงความมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ แล้วชีวิตของเราจะพบแต่ความสุขตลอดไป เพราะสังคมของเราจะเป็นสังคมแห่งความสันติสุข

ประมวลจริยธรรมของข้าราชการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊ก อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประมวลจริยธรรมของข้าราชการนี้จัดทำตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมบัญญัติแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ วรรคสาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เป็นเครื่องมือเกี่ยวกับความประพฤติของข้าราชการ ที่สร้างความโปร่งใส มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นสากล

๒. ยึดถือเป็นหลักการและแนวทางการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล และเป็นเครื่องมือการตรวจสอบการทำงานด้านต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักคุณธรรม จริยธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. ทำให้เกิดรูปแบบองค์การอันเป็นที่ยอมรับ เพิ่มความน่าเชื่อถือ เกิดความมั่นใจแก่ผู้รับบริการและประชาชนทั่วไป ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสีย

๔. ทำให้เกิดพันธะผูกพันระหว่างองค์กรและข้าราชการในทุกระดับ โดยให้ฝ่ายบริหารใช้อำนาจในขอบเขต สร้างระบบความรับผิดชอบของข้าราชการต่อตนเอง ต่อองค์กร ต่อผู้บังคับบัญชา ต่อประชาชน และต่อสังคมตามลำดับ

๕. ป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ รวมถึงเพื่อให้เป็นค่านิยมร่วมสำหรับองค์กรและข้าราชการทุกคนพึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่ไปกับระเบียบและกฎข้อบังคับอื่นๆอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

- ข้อ ๑ ในประมวลจริยธรรมนี้
- “ประมวลจริยธรรม” หมายถึง ประมวลจริยธรรมของข้าราชการเทศบาลตำบลจอหอ
- “ข้าราชการ” หมายถึง ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นสามัญ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมถึงพนักงานจ้าง และลูกจ้างเทศบาลตำบลจอหอ
- “คณะกรรมการจริยธรรม” หมายถึง คณะกรรมการจริยธรรมประจำเทศบาลตำบลจอหอ
- ข้อ ๒ ให้ นายเทศมนตรีตำบลจอหอ รักษาการตามประมวลจริยธรรมนี้

หมวด ๒ มาตรฐานจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

มาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก
สำหรับข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย

ข้อ ๓ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอยทุกคน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม เป็นกลางทางการเมือง อำนาจความสะอาดและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมกถุศาสตร์ โดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลัก ๑๐ ประการ ดังนี้

- ๑) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- ๓) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ
- ๔) การยึดถือประโยชน์ของประชาชนก่อนกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- ๕) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- ๖) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- ๗) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- ๘) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร
- ๑๐) การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประพฤติตนเป็นพลเมืองที่รวมกันพัฒนาชุมชนในให้

นำอยู่คู่คุณธรรมและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ส่วนที่ ๒

จรรยาวิชาชีพขององค์กร

ข้อ ๔ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย ต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ข้อ ๕ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

ข้อ ๖ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดี เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๗ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย ต้องไม่ประพฤติตนอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเกียรติภูมิของตำแหน่งหน้าที่

ข้อ ๘ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเสียสละ ทุ่มเทสติปัญญา ความรู้ความสามารถ ให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

ข้อ ๙ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย ต้องมุ่งแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว และมุ่งเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานและประชาชน

ข้อ ๑๐ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำกั๊กแก่งคอย ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัย

